

7.11. 2007 Julkaisuvapaa klo 12.30

ETELÄ-SUOMEN METSIEN MONIMUOTOISUUDEN TOIMINTAOHJELMA ALKAA HAHMOTTUA

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden turvaamista pohtiva työryhmä esitteli tänään alustavia ajatuksiaan sidosryhmille keskustelun pohjaksi. Työryhmän hahmotelman mukaan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuutta turvattaisiin seuraavien kymmenen vuoden aikana pääpiirteissään samoilla keinoilla, joita on vuodesta 2003 lähtien kokeiltu ns. METSO-ohjelman pilottihankkeissa. Toimet kohdistuisivat sekä suojelualueverkoston parantamiseen että talousmetsien monimuotoisuuden lisäämiseen.

Kaikki keinot yhdeltä luukulta

Toimiviksi todetut, metsänomistajien vapaaehtoisuuteen perustuvat suojelukeinot ovat työryhmän näkemyksen mukaan tulleet jäädäkseen. Ne voitaisiin yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi, 'luonnonarvojen kaupaksi', joka toimisi kysynnän ja tarjonnan pohjalta vaihdellen alueellisten ekologisten tarpeiden mukaan. Luonnonarvojen kauppaa toteutettaisiin ympäristö- ja metsätalouden viranomaisten sekä metsänhoitoyhdistysten yhteistyönä.

Keinojen rahoituksessa sovellettaisiin kestävän metsätalouden rahoituslain ja luonnonsuojelulain periaatteita. Luonnonsuojelulain nojalla rahoitettavat yksityiset luonnonsuojelualueet, määräaikaiset suojelusopimukset ja vapaaehtoiset maakaupat tähtäisivät kohteiden pysyvään tai pysyväisluonteiseen suojeluun. Kestävän metsätalouden rahoituslailla rahoitettavien ympäristöarvosopimusten ja metsäluonnonhoitohankkeiden tavoitteena olisi ensisijaisesti muuttuvien, hoitoa vaativien tai metsätaloustoimien ohella säilytettävien luontoarvojen turvaaminen.

Valintakriteerit kattavammiksi

Pysyvästi tai määräaikaisesti suojeltavien kohteiden valinnan on kaavailtu tapahtuvan aiempaa kattavampien luonnonsuojelubiologisten kriteerien perusteella. Uusina elinympäristöinä mukaan ehdotetaan otettavaksi muun muassa pienvesiä ja rämeitä, uhanalaisten lajien esiintymiä sekä kohteita, joiden luonnonarvot ovat vasta kehittymässä tai joita pitää aktiivisesti kehittää. Talousmetsissä haluttaisiin edistää kohteiden kytkeytyneisyyttä esimerkiksi tukemalla luonnonhoidollisia kulutuksia tai suosituksia runsaampaa säästöpuiden jättöä erityisesti kulotusten yhteydessä.

Kriteerien avulla luonnonarvojen kauppaa voitaisiin myös suunnata metsien monimuotoisuuden kannalta tärkeille painopistealueille, joiden metsänomistajille markkinoitaisiin tarjouspyyntöjä halutuista luonnonarvoista.

Yksityismaiden talousmetsien luonnonhoitoon uusia mahdollisuuksia

Taloustmetsien luonnonhoidon suositukset uudistettiin viime vuonna ja niiden sisältö vastaa jo nykyisellään METSON tavoitteita. METSON jatkoa varten taloustmetsien luonnonhoitoon on esitetty uusia, ekologisesti tehokkaita toimenpiteitä, joista aiheutuvat lisäkustannukset korvattaisiin metsänomistajille.

Taloustmetsissä tavoitteena on turvata ja parantaa luontoarvoja monimuotoisuudelle tärkeissä elinympäristöissä, kuten pienvesien lähiympäristöissä, lehdoissa ja korvissa sekä lisätä monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden määrää. Uutena kohteena esitetään arvokkaiden luontotyyppien, kuten karukkokankaiden luonnonhoitoa.

Enemmän tehoa nykyisistä suojelualueista

Valtion metsissä on tavoitteena parantaa nykyisen suojelualueverkon toimivuutta, tehokkuutta ja edustavuutta. Tämä tapahtuisi muun muassa jatkamalla luonnon ennallistamis- ja hoitotoimia suojelualueilla ja tarkistamalla alueiden rajauksia ekologisten kriteerien pohjalta. Tietopohjaa on tarpeen parantaa muun muassa keräämällä lajistotietoa luonnonsuojelualueilta. Esillä on myös kysymys suojelualueverkoston parantamisesta.

Metsähallituksen taloustmetsissä korostuisi monimuotoisuusarvojen tuottaminen ja vaaliminen aktiivisin toimenpitein sekä turvattavien elinympäristöjen kirjon monipuolistaminen. Moneen hankkeeseen voitaisiin liittää tutkimusta, joka tuottaa tietoa toimenpiteiden kustannuksista ja hyödyistä.

Toimenpiteitä kehitetään edelleen

Toimenpiteitä on toteutusaikana tarkoitus kehittää tutkimuksen ja seurannan perusteella. Hyvä tietopohja on välttämätön myös varauduttaessa ilmastonmuutoksen ja sen torjuntakeinojen monimuotoisuusvaikutuksiin.

Esillä on myös ehdotuksia, jotka toteutuessaan parantaisivat metsäluonnon monimuotoisuuteen ja sen turvaamiskeinoihin liittyvää metsänomistajien neuvontaa, ammattilaisten koulutusta ja viestintää yleensä.

METSO ja KMO kulkevat rinnakkain

Tekeillä olevan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman tavoitteena on pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys vuoteen 2016 mennessä. METSON jatkoa ja Kansallinen Metsäohjelma 2015:tta (KMO) on valmisteltu rinnakkain ja ne täydentävät toisiaan.

METSO turvaa monimuotoisuutta niin taloustmetsissä kuin suojelualueillakin, KMO puolestaan painottaa metsätalouden vesiensuojelua. KMO ja METSON jatko on tarkoitus viedä Valtioneuvoston käsittelyyn samanaikaisesti.

Lisätietoja:

Kansliapäällikkö Sirkka Hautojärvi, YM, puh.

Osastopäällikkö Aarne Reunala, MMM, puh. 0400 437 222

Ympäristöneuvos Mikko Kuusinen, YM, puh. 050 345 0582

Ylitarkastaja Marjukka Mähönen, MMM, puh. 09 160 54626